

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1296/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 11 декември 2013 година

относно Програма на Европейския съюз за заетост и социални иновации („EaSI“) и за изменение на Решение № 283/2010/ЕС за създаване на Европейски механизъм за микрофинансиране за трудова заетост и социално приобщаване „Прогрес“

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 46, буква г), член 149, член 153, параграф 2, буква а) и член 175, трета алинея от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) В съответствие със съобщение на Комисията от 29 юни 2011 г., озаглавено „Бюджет за стратегията „Европа 2020“, в което се препоръчва рационализиране и опростяване на инструментите за финансиране на Съюза и по-прецизното им насочване както към добавената стойност на Съюза, така и към въздействието и резултатите от тях, с настоящия регламент се създава Програма на Европейския съюз за заетост и социални иновации (наричана по-нататък „Програмата“) с цел да се осигури продължение и развитие на дейностите, провеждани на основание Решение № 1672/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾, Регламент (ЕС) № 492/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾, Решение за изпълнение № 2012/733/ЕС на Комисията ⁽⁶⁾ и Решение № 283/2010/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, с

⁽¹⁾ ОВ С 143, 22.5.2012 г., стр. 88.

⁽²⁾ ОВ С 225, 27.7.2012 г., стр. 167.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 21 ноември 2013 г. (все още непубликувана в Официален вестник).

⁽⁴⁾ Решение № 1672/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 2006 г. за създаване на програма на Общността за заетост и социална солидарност — „Прогрес“ (ОВ L 315, 15.11.2006 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) № 492/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 г. относно свободното движение на работници в Съюза (ОВ L 141, 27.5.2011 г., стр. 1).

⁽⁶⁾ Решение № 2012/733/ЕС за изпълнение на Комисията от 26 ноември 2012 г. за изпълнение на Регламент (ЕС) № 492/2011 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на попълването на свободните работни места и повторното създаване на EURES (ОВ L 328, 28.11.2012 г., стр. 21).

което се създаде Европейски механизъм за микрофинансиране за трудова заетост и социално приобщаване ⁽⁷⁾ (наричан по-нататък „Механизмът“).

- (2) На 17 юни 2010 г. Европейският съвет подкрепи предложението на Комисията за стратегия „Европа 2020“ за работни места и интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж („Европа 2020“), в която се поставят пет водещи цели (три от които са насочени съответно към заетостта, борбата с бедността и социалното изключване и образованието) и седем водещи инициативи и която представлява съгласувана рамка за политиките за идното десетилетие. Европейският съвет призова за пълно мобилизиране на подходящите инструменти и политики на Съюза в подкрепа на постигането на общите цели и прикани държавите-членки да увеличат техните координирани действия.

- (3) В съответствие с член 148, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) на 21 октомври 2010 г. Съветът прие насоки за политиките в областта на заетостта, които заедно с общите насоки за икономическите политики на държавите-членки и на Съюза, приети в съответствие с член 121 ДФЕС, съставляват интегрираните насоки за стратегията „Европа 2020“. Програмата следва да допринесе за постигането на целите на „Европа 2020“, и по-специално на тези, свързани с намаляване на бедността и с трудовата заетост, както е определено в насоките за заетостта. За тази цел програмата следва да подкрепя изпълнението на водещите инициативи, особено на „Европейска платформа срещу бедността и социалното изключване“, „Програма за нови умения и работни места“ и „Младеж в движение“, както и на Пакета за младежка заетост.

- (4) Водещите инициативи на „Европа 2020“, озаглавени „Европейска платформа срещу бедността и социалното изключване“ и „Съюз за иновации“ определят социалните иновации като важен инструмент за справяне със социалните предизвикателства, произтичащи от застаряването на населението, бедността, безработицата, новите модели на трудова дейност и начин на живот, както и от очакванията на гражданите по отношение на социалната справедливост, образованието и здравеопазването. Програмата следва да предоставя подкрепа за увеличаване дела на социалните иновации в отговор на социалните потребности, които не са задоволени или са задоволени в недостатъчна степен, по отношение на борбата срещу бедността и социалното изключване, насърчането на високо равнище на качествена и устойчива заетост, осигуряването на адекватна и предотвратяваща бедността

⁽⁷⁾ Решение № 283/2010/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 март 2010 г. за създаване на Европейски механизъм за микрофинансиране за трудова заетост и социално приобщаване „Прогрес“ (ОВ L 87, 7.4.2010 г., стр. 1).

- социална закрила, както и подобряването на условията на труд и подобряването на достъпа до обучение за уязвими лица, като надлежно взема предвид ролята на регионалните и местните власти. Програмата също така следва да бъде катализатор за установяването на транснационални партньорства и връзки между участниците от публичния, частния и третия сектор, както и да подкрепя тяхното участие в разработването и прилагането на нови подходи към неотложните въпроси, свързани със социалните потребности и предизвикателства.
- (5) По-специално, програмата следва да съдейства за установяването и анализирането на иновационните решения и за по-широкото им използване на практика чрез експериментирание в областта на социалната политика, с цел да се подпомогнат държавите-членки, където е необходимо, да увеличат ефективността на своите пазари на труда, както и да доусъвършенстват своите политики за социална закрила и приобщаване. Експериментиранието в областта на социалната политика е полево изпитание на социални иновации на проектна основа. То позволява събирането на данни относно осъществимостта на социалните иновации. Успешните идеи следва да могат да бъдат прилагани в по-широк мащаб с финансовата подкрепа на Европейския социален фонд (ЕСФ), както и на други източници.
- (6) Отвореният метод на координация, доказал гъвкавостта си и оперативната си ефективност в областта на заетостта и социалната политика, следва да бъде широко използван и да се ползва допълнително от действията, подкрепяни от програмата;
- (7) За постигане на напредък в устойчивото развитие на обществото и околната среда в Европа се изисква да се предвидят и развият нови умения и компетентности, които да водят до подобряване на условията за създаване на работни места, на качеството на заетостта и на условията на труд чрез съгответстващи мерки в областта на образованието, пазара на труда и социалните политики във връзка с промените в промишлеността и услугите. Поради това програмата следва да спомогне за насърчаване създаването на качествени и устойчиви „зелени“ и „бели“ работни места и такива в областта на ИКТ, както и за предвиждане и развиване на нови умения и компетентности за нови качествени и устойчиви работни места чрез свързване на политиките по заетостта и социалните въпроси с промишлените и структурните политики и чрез подкрепа на прехода към икономика с ефективно използване на ресурсите и ниски въглеродни емисии. Програмата следва преди всичко да действа като катализатор за проучване на потенциала за създаване на работни места на екологичните и социалните инвестиции с водеща роля на публичния сектор, и на местните и регионалните инициативи за заетост.
- (8) Когато е уместно, програмата следва да отчита териториалното измерение на безработицата, бедността и социалното изключване и преди всичко на засилващото се неравенство, което съществува между отделните региони и в самите тях, между селските райони и градовете, както и в самите градове.
- (9) Необходимо е да бъдат консолидирани социалните измерения на вътрешния пазар. Като се има предвид нуждата да се засили доверието във вътрешния пазар, включително свободното движение на услуги чрез гарантиране зачитането на правата на работниците, е необходимо да се осигури предоставянето на еднакъв статут по отношение на съответните права — както на работниците, така и на предприемачите — на свободно движение на цялата територия на Съюза.
- (10) В съответствие с „Европа 2020“ програмата следва да възприеме съгласуван подход за насърчаване на качествена и устойчива заетост, както и за противодействие и предотвратяване на социалното изключване и бедността, като отчита необходимостта да се спазва равенството между жените и мъжете. Изпълнението на програмата следва да бъде рационализирано и опростено, предимно чрез създаване на набор от общи разпоредби, включващи, *inter alia*, общите цели и мерките за мониторинг и оценка. Програмата следва да бъде насочена към проекти, независимо от размера им, с очевидна добавена стойност за Съюза. С цел намаляване на административните тежести програмата следва да оказва подкрепа за създаването и развитието на мрежи и партньорства. Освен това следва да се използват по-широко опростените варианти за разходите (еднократни суми или финансиране с единна ставка), по-специално за прилагането на схемите за мобилност, като се осигурява прозрачност на процедурите. Програмата следва да предлага „обслужване на едно гише“ за субектите, предоставящи микрофинансиране на равнището на Съюза, като предоставя финансиране за микрокредити и социално предприемачество, улеснява достъпа до заеми и предоставя техническа помощ.
- (11) Като се имат предвид ограничените средства, които са на разположение на програмата, и предварителното разпределение на тези средства по различни оси, приоритет за финансиране следва да се дава на развитието на структури с явен мултиплициращ ефект, които ще бъдат от полза за по-нататъшни дейности и инициативи. Също така следва да бъдат предприети подходящи мерки, за да се избегне всякаква възможност за припокриване или дублиране на финансирането с други фондове или програми, по-специално ЕСФ.
- (12) Съюзът следва да подsigури данни, основани на солиден анализ, в подкрепа на създаването на политики в областта на заетостта и социалните въпроси, като обръща специално внимание на въздействието на финансовата и икономическата криза. Една такава база данни би добавила стойност към действията на национално равнище, като им придаде измерение на равнището на Съюза и възможност за сравнение на събраните данни посредством разработването на статистически инструменти и методи и общи показатели за целите на получаване на пълна информация за ситуацията в областта на заетостта, социалната политика и условията на труд в целия Съюз, и като гарантира високо качество на оценяването на програмите и политиките от гледна точка на тяхната ефикасност и ефективност с оглед, *inter alia*, на постигането на целите на „Европа 2020“.

- (13) Съюзът се намира в уникалната позиция да предостави платформа за обмен на политики и взаимно обучение между държавите, участващи в програмата, в областите на заетостта, социалната закрила и социалното приобщаване, както и на социалното предприемачество. Познаването на политиките, прилагани в други държави, и на резултатите от тях, включително на резултатите, постигнати чрез експериментирание в областта на социалната политика на местно, регионално и национално равнище, разширява набора от възможности пред създателите на политиките, като по този начин стимулира разработването на нови политики.
- (14) Една от основните характеристики на социалната политика в Съюза е гарантирането на наличието на минимални стандарти и на непрекъснатото подобряване на условията на труд в Съюза. Съюзът трябва да изиграе важна роля за осигуряването на правна рамка, адаптирана към развиващите се модели на работа и към новите рискове за здравето и безопасността, в която се вземат предвид принципите на „достойния труд“ и „интелигентното регулиране“. Съюзът трябва да изиграе важна роля също така за финансирането на мерки за подобряване на съответствието с трудовите стандарти съгласно ратифицираните конвенции на Международната организация по труда (МОТ) и на Съюза в областта на защитата на правата на работниците. Това е по-конкретно случаят на мерки за повишаване на осведомеността (например чрез социален етикет), на разпространение на информация и на насърчаване на дебата относно ключовите предизвикателства и въпроси на политиката във връзка с условията на труд, включително сред социалните партньори и другите заинтересовани страни, както и за насърчаване на мерки за баланс на професионалния и личния живот, за стартиране на превантивни действия и за насърчаване на култура на превенция в областта на здравословните и безопасни условия на труд.
- (15) Социалните партньори и организациите на гражданското общество играят ключова роля за насърчаване на качествена заетост и за борба със социалното изключване и бедността, както и за борба с безработицата. Поради това социалните партньори и организациите на гражданското общество, когато е уместно, следва да участват във взаимно обучение и в създаване, прилагане и разпространяване на нови политики. Комисията следва да информира и обменя мнения със социалните партньори от Съюза и организациите на гражданското общество относно резултатите във връзка с изпълнението на програмата.
- (16) Ангажиментът на Съюза към засилване на социалното измерение на глобализацията и към борба срещу социалния дъмпинг се изразява чрез насърчаването на достойни условия и стандарти за труд не само в държавите, участващи в програмата, но също и в международен план както директно по отношение на трети държави, така и непряко чрез сътрудничество с международни организации. Съответно е необходимо да се развият подходящи отношения с трети държави, които не участват в програмата, с оглед подпомагане постигането на нейните цели, като се вземат предвид всички споразумения между такива държави и Съюза, които биха могли да имат отношение в тази връзка. Това може да включва участието на представители от такива трети държави в мероприятия от взаимен интерес (като например конференции, работни срещи и семинари), които се провеждат в държави, участващи в програмата. Освен това е необходимо засилване на сътрудничеството със съответните международни организации, по-специално с МОТ и други съответни органи на Организацията на обединените нации, Съвета на Европа и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), така че при изпълнението на програмата да бъде взета предвид ролята на тези организации.
- (17) В съответствие с членове 45 и 46 ДФЕС, с Регламент (ЕС) № 492/2011 се установяват разпоредби за осъществяването на свободно движение на работниците на недискриминационна основа, като се гарантира тясно сътрудничество между централните служби по заетостта на държавите-членки и с Комисията. EURES, която е Европейската мрежа за услуги в областта на заетостта, следва да насърчава по-доброто функциониране на пазарите на труда, като улеснява доброволната трансгранична мобилност на работниците, предоставя по-голяма прозрачност на пазара на труда, осигурява компенсирането на предложенията и заявленията за работа и подкрепя дейности в сферата на услугите по намиране на работа, наемане на персонал и предоставяне на консултации и ориентиране на национално и трансгранично равнище, като по този начин допринася за постигане на целите на „Европа 2020“. Държавите-членки следва да бъдат насърчени да интегрират услугите на EURES, като ги направят достъпни в „обслужване на едно гише“, когато е уместно.
- (18) Обхватът на EURES би следвало да бъде разширен, за да включи разработването и подкрепата, след покани за представяне на предложения, на целеви схеми за мобилност на равнището на Съюза с оглед заемане на свободни работни места там, където са установени слабости при функционирането на пазара на труда. В съответствие с член 47 ДФЕС тези схеми следва да подкрепят улесняването на доброволната мобилност сред младите работници в Съюза. Целеви схеми за мобилност, като тези, основани на подготовителното действие „Твоята първа работа с EURES“, следва да улеснят достъпа на младите хора до възможности за работа и започването на работа в друга държава-членка, и следва също така да насърчат работодателите да създават възможности за работа за млади мобилни работници. Въпреки това схемите за мобилност не следва да възпират Съюза и държавите-членки от оказване на помощ на младите хора да намерят работа в своята държава по произход.
- (19) В много гранични региони трансграничните партньорства по EURES играят важна роля в разработването на истински европейски пазар на труда. Трансграничните партньорства по EURES включват най-малко две държави-членки или една държава-членка и друга участваща държава. Вследствие на това те имат очевидно хоризонтално естество и са източник на добавена стойност за Съюза. Поради това следва да продължи подкрепата за трансграничните партньорства по EURES посредством хоризонтални дейности на Съюза, които биха могли да бъдат допълнени от национални ресурси или от ЕСФ.

- (20) Оценката на дейностите на EURES следва да взема предвид качествени и количествени критерии. Тъй като изходящи назначения в една държава-членка означават входящи назначения в друга, и зависят от постоянно променящото се положение на пазара на труда и свързаните с това модели на мобилност, оценката следва да се съсредоточи не само върху входящи или изходящи назначения в отделните държави, но и върху обобщените данни на равнището на Съюза. Освен това следва да се има предвид, че консултирането не води непременно до измерима мобилност или до назначаване на работа.
- (21) В „Европа 2020“, и по-специално в насока № 7, предвидена в Решение № 2010/707/ЕС на Съвета ⁽¹⁾, се посочва, че самостоятелно заетите лица и предприемачеството са от ключово значение за постигането на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.
- (22) Липсата на достъп до кредитиране, собствен капитал или квазикапиталови средства е една от основните пречки пред създаването на предприятия, особено сред най-отдалечените от пазара на труда лица. Необходимо е да се засилят усилията както на равнището на Съюза, така и на национално ниво с цел да се увеличи предлагането на микрофинансиране и да се улесни достъпът до него, така че да се отговори на търсенето от страна на онези, които в най-голяма степен се нуждаят от него, и по-специално безработните, жените и уязвимите лица, които желаят да създадат или да развият микропредприятие, включително като самостоятелно заети лица, но нямат достъп до кредитиране. В допълнение микропредприятията съставляват мнозинството от новоосновените дружества в Съюза. Поради това следва да бъде възможно микрокредитите да предоставят средства за придаване на добавена стойност и бързо получаване на конкретни резултати. Като първа стъпка през 2010 г. Европейският парламент и Съветът създадоха механизма. Комуникационните дейности по отношение на възможностите за микрофинансиране на равнището на Съюза и на държавите-членки следва да бъдат подобрени, за да се достига по-лесно до тези, които се нуждаят от микрофинансиране.
- (23) Микрофинансирането и подкрепата за социалното предприемачество следва да достигат до потенциалните бенефициери и следва да имат дълготрайно въздействие. Те следва да допринасят за високо равнище на качествена и устойчива заетост и да служат като катализатор както за икономическата политика, така и за политиките за местно развитие. С цел да се увеличат максимално възможностите за създаване на жизнеспособни предприятия, дейностите, включващи микрофинансиране и социално предприемачество, следва да бъдат съпътствани от програми за наставничество и обучение и от цялата относима информация, които следва да се актуализират редовно и да бъдат предоставени на обществеността от съответния предоставящ финансиране субект. За тази цел е съществено да се предоставя адекватно финансиране, по-конкретно чрез ЕСФ.
- (24) За да може микрофинансирането да бъде по-достъпно на младия пазар за микрофинансови услуги на Съюза е необходимо укрепване на институционалния капацитет на субектите, предоставящи микрофинансиране, и по-специално на небанковите институции за микрофинансиране, в съответствие със съобщение на Комисията, от 13 ноември 2007 г., озаглавено „Европейска инициатива за развитие на микрокредитирането в подкрепа на растежа и заетостта“ и доклада на Комисията от 25 юли 2008 г., озаглавен „Насърчаване на иновациите и предприемачеството сред жените“.
- (25) Социалната икономика и социалното предприемачество представляват неразделна част от европейската плуралистична социална пазарна икономика и изпълняват важна роля за осигуряване на по-голямо социално сближаване в Европа. Те се основават на принципите на солидарност и отговорност и на предимство на личността и социалните цели пред капитала, както и на насърчаване на социалната отговорност, социално сближаване и социално приобщаване. Социалните предприятия могат да бъдат водеща сила на социалния напредък, като предлагат иновационни решения, като насърчават приобщаващи пазари на труда и достъпни за всички социални услуги. По този начин те дават ценен принос за постигането на целите на „Европа 2020“. Програмата следва да подобри достъпа чрез социалните предприятия до различни видове финансиране посредством подходящи инструменти, които да отговорят на специфичните им финансови потребности през целия период на съществуването им.
- (26) За да се извлече полза от опита на субекти като групата на Европейската инвестиционна банка, действията, включващи микрофинансиране и социално предприемачество, следва да се провеждат непряко от Комисията чрез възлагане на задачите по изпълнение на бюджета на подобни субекти в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ („Финансов регламент“). Използването на ресурсите на Съюза позволява концентрирането на лостовия ефект от действията на международните финансови институции и другите инвеститори, създава положителни взаимодействия между действията на държавите-членки и на Съюза, и обединява подходите. По този начин подобрява достъпа до финансиране за определени рискови групи и за младите хора, както и обхващат на микрофинансирането за тях. Подобрява се достъпът до финансиране за микропредприятията, включително самостоятелно заетите лица и социалните предприятия. По този начин приносът на Съюза подпомага разрастването на възникващия сектор на социалната стопанска дейност и на пазара за микрофинансови услуги в Съюза и насърчава трансграничните дейности. Действията на Съюза следва да допълват използването от държавите-членки на финансови инструменти за микрофинансиране и социално предприемачество. Субектите, на които е възложено изпълнението на действията, следва да гарантират добавена стойност за Съюза и да не дублират друго финансиране с ресурси на Съюза.

⁽¹⁾ Решение 2010/707/ЕС на Съвета от 21 октомври 2010 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (ОВ L 308, 24.11.2010 г., стр. 46).

⁽²⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

- (27) В съответствие с „Европа 2020“, програмата следва да допринесе за решаване на набележия проблем с безработицата сред младежта. На младите хора трябва следователно да бъде осигурено бъдеще и перспективата да изпълняват ключова роля в развитието на обществото и на икономиката в Европа, което е от особено значение във времена на криза.
- (28) Програмата следва също така да изтъкне специалната роля и важност на малките предприятия, що се отнася до обучение, експертен опит и традиционно ноу-хау, както и да гарантира достъпа на младите хора до микрофинансиране. Програмата следва да улеснява обмена на най-добри практики между държавите-членки и други държави, участващи в програмата, във всички тези области.
- (29) Действията по програмата следва да подпомагат прилагането от държавите-членки и участниците на пазара на труда на Препоръката на Съвета от 22 април 2013 г. ⁽¹⁾ за създаване на гаранция за младежта. В тази препоръка се посочва, че всички млади хора на възраст под 25 години следва да получават качествено предложение за работа, продължаване на образованието, чиракуване или стаж в рамките на четири месеца, след като останат без работа или напуснат системата на формалното образование. Програмата следва да улесни обмена на най-добри практики в тази област между държавите-членки и други държави, участващи в програмата.
- (30) Съгласно член 3, параграф 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и член 8 ДФЕС, е необходимо да се гарантира, че програмата допринася за насърчаването на равенството между жените и мъжете с всички свои оси и дейности, включително чрез интегриране на принципа за равенство между половете и когато е приложимо, чрез специфични действия за насърчаване на заетостта и социалното приобщаване на жените. В съответствие с член 10 ДФЕС програмата следва да гарантира, че осъществяването на нейните приоритети допринася за борбата с дискриминацията, основана на пол, раса или етническа принадлежност, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация. Следва да се извършва наблюдение и оценка на начина, по който въпросите на борбата с дискриминацията са включени в дейностите на програмата.
- (31) Програма „Прогрес“ за периода 2007-2013 г. включва раздели, озаглавени „Недопускане на дискриминация и насърчаване на многообразието“ и „Равенство между половете“, които трябва да бъдат продължени и доразвити по програма „Права, равенство и гражданство“ за периода 2014-2020 г. От изключително значение е обаче да се поддържа засилено внимание върху въпросите на равенството между жените и мъжете и върху борбата срещу дискриминацията във всички съответни инициативи и действия, обхванати от програмата, особено по отношение на подобряването на участието на жените в работната сила, на условията им на труд, както и насърчаването на по-добър баланс между професионалния и личния живот.
- (32) Съгласно член 9 ДФЕС и целите на „Европа 2020“ програмата следва да даде принос за осигуряването на висока степен на качествена и устойчива заетост, за осигуряването на адекватна социална закрила и за борбата срещу бедността и социалното изключване, и следва да отчита изискванията, свързани с високо равнище на защита на човешкото здраве.
- (33) Програмата следва да допълва други програми на Съюза, като същевременно отчита, че всеки инструмент следва да работи в съответствие със своите собствени специфични процедури. Съответно едни и същи допустими разходи не следва да имат за резултат двойно финансиране. С цел да се постигне добавена стойност и съществено въздействие посредством финансирането от Съюза следва да се създадат тесни положителни взаимодействия между програмата, други програми на Съюза и структурните фондове, особено ЕСФ и Инициативата за младежка заетост. Програмата следва да допълва други програми и инициативи на Съюза, които са насочени към борба срещу младежката безработица.
- (34) Програмата следва да се прилага по начин, който улеснява участието на компетентния орган или органи на всяка държава-членка в приноса за постигането на целите на програмата.
- (35) За да се осигури по-ефикасна комуникация с широката общественост и по-полезно взаимодействие между комуникационните мероприятия, предприети по инициатива на Комисията, ресурсите, разпределени за информационни и комуникационни дейности съгласно настоящата програма, следва също така да допринасят за институционалната комуникация и за предоставянето на информация във връзка с политическите приоритети на Съюза, свързани с общите цели на настоящата програма.
- (36) С настоящия регламент се определя финансов пакет за цялата продължителност на програмата, който представлява основната референтна сума по смисъла на точка 17 от Междунституционалното споразумение [от 2 декември 2013 г.] между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление ⁽²⁾ за Европейския парламент и Съвета в хода на годишната бюджетна процедура.
- (37) Финансовите интереси на Съюза следва да бъдат защитени чрез прилагане на пропорционални мерки през целия цикъл на разходи, включително предотвратяване, разкриване и разследване на нередности, възстановяване на загубени, погрешно платени или неправилно използвани средства и където е необходимо, налагане на административни и финансови санкции в съответствие с Финансовия регламент.

⁽¹⁾ Препоръка на Съвета от 22 април 2013 г. за създаване на гаранция за младежта (ОВ С 120, 26.4.2013 г., стр. 1).

⁽²⁾ ОВ С 373, 20.12.2013, стр. 1.

(38) За да се гарантира, че програмата е достатъчно гъвкава, за да реагира на променящите се нужди и съответните политически приоритети в рамките на срока си на действие, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 ДФЕС по отношение на преразпределянето на средства между осите и за отделните тематични раздели в рамките на осите на програмата. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и Съвета.

(39) За да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾.

(40) Доколкото целите на настоящия регламент не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки, а поради техния обхват и последици могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

1. С настоящия регламент се създава програма на Европейския съюз за заетост и социални иновации (наричана по-нататък „програмата“), която има за цел да допринесе за изпълнението на „Европа 2020“, включително на нейните водещи цели, интегрирани насоки и водещи инициативи, като предоставя финансова подкрепа за целите на Съюза за насърчване на висока степен на качествена и устойчива заетост, осигуряване на адекватна и достойна социална закрила, борба срещу социалното изключване и бедността и подобряване на условията на труд.

2. Срокът на действие на програмата е от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент:

1) „социално предприятие“ означава предприятие, независимо от правната му форма, което:

а) в съответствие със своя учредителен договор, устав или друг правен документ за създаването му, има за основна цел постигането на измеримо, положително социално въздействие, а не генерирането на печалба за своите собственици, членове и акционери, и което:

(i) предоставя услуги или стоки, които генерират социална възвръщаемост и/или

(ii) използва метод за производство на стоки или услуги, който възплаща неговата социална цел;

б) използва своята печалба на първо място за постигането на основната си цел и е въвело предварително определени процедури и правила относно всяко разпределяне на печалба между акционери и собственици, което гарантира, че това разпределяне не накърнява основната цел; и

в) се управлява по предприемачески, отчетен и прозрачен начин, по-специално чрез включване в управлението на работници, клиенти и заинтересовани страни, засегнати от стопанската му дейност;

2) „микрокредит“ означава заем в размер до 25 000 EUR;

3) „микропредприятие“ означава предприятие, включително самостоятелно заети лица, в което работят по-малко от 10 лица и чийто годишен оборот или общ годишен счетоводен баланс не надхвърля 2 милиона евро в съответствие с Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията⁽²⁾;

4) „микрофинансиране“ включва гаранции, микрокредити, собствен капитал и квазикапиталови средства, от които могат да се ползват физически лица и микропредприятия, които изпитват затруднения с достъпа до кредитиране;

5) „социални иновации“ са иновации, които са социални както по отношение на целите, така и на средствата си, по-конкретно тези, които се отнасят до разработването и прилагането на нови идеи (относно продукти, услуги и модели), които едновременно отговарят на социални нужди и създават нови социални взаимоотношения или сътрудничества, като така се създават ползи за обществото и се увеличава способността му за действие;

⁽²⁾ Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май. 2003 г. относно определенията за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

- б) „експериментиране в областта на социалната политика“ означава политически интервенции, които предлагат иновативен отговор на социални нужди, които се прилагат в малък мащаб и при условия, които дават възможност за измерване на тяхното въздействие преди да бъдат повторени в по-широк мащаб, ако резултатите се окажат убедителни.

Член 3

Структура на програмата

1. Програмата се състои от следните три взаимно допълващи се оси:

- а) ос „Прогрес“, по която се подпомагат разработването, изпълнението, наблюдението и оценяването на инструментите и политиките, посочени в член 1 и съответното право на Съюза, и по която се насърчават основано на данни формулиране на политики, социални иновации и социален напредък в партньорство със социалните партньори, организациите на гражданското общество и публични и частни субекти;
- б) ос „EURES“, по която се подпомагат дейностите, осъществявани от EURES, а именно специализираните услуги, определени от държавите от ЕИП, и Конфедерация Швейцария, заедно със социалните партньори, с други доставчици на услуги по заетостта и с други заинтересовани страни, за развиването на обмен и разпространяване на информация и други форми на сътрудничество, като например трансгранични партньорства, с оглед насърчаване на доброволната географска мобилност на работници на справедлива основа и принос към високо равнище на качествена и устойчива заетост;
- в) ос „Микрофинансиране и социално предприемачество“, чрез която се разширява достъпът и се повишава наличието на финансиране за юридически и физически лица съгласно член 26.

2. Общите разпоредби, предвидени в настоящия дял, се прилагат за трите оси, посочени в параграф 1, букви а), б) и в), в допълнение към специфичните разпоредби на Дял II.

Член 4

Общи цели на програмата

1. Програмата има за задача постигането на следните общи цели:

- а) засилване на ангажираността сред създателите на политики на всички равнища и осъществяване на конкретни, координирани и иновативни действия както на равнището на Съюза, така и на това на държавите-членки по отношение на целите на Съюза в областите, посочени в член 1, в тясно сътрудничество със социалните партньори, както и с организациите на гражданското общество и публичните и частните субекти;
- б) подпомагане на разработването на подходящи, достъпни и ефективни системи за социална закрила и пазари на труда и способстване за реформата на политиката в областите,

посочени в член 1, по-специално чрез насърчаване на достойния труд и достойните условия на труд, култура на превенция в областта на здравословните и безопасни условия на труд, по-здравословен баланс между професионалния и личния живот, и доброто управление за социални цели, включително конвергенцията, както и взаимното обучение и социалните иновации;

- в) гарантиране на ефективното прилагане на законодателството на Съюза по въпросите, свързани с областите, посочени в член 1, и при необходимост допринасяне за модернизацията на законодателството на Съюза в съответствие с принципите на достоен труд, като се вземат предвид принципите на интелигентното регулиране;
- г) насърчаване на доброволната географска мобилност на работниците на справедлива основа и увеличаване на възможностите за работа чрез изграждане на висококачествени и приобщаващи пазари на труда в Съюза, които са отворени и достъпни за всички, като същевременно се спазват правата на работниците в целия Съюз, включително свободата на движение;
- д) насърчаване на заетостта и социалното приобщаване чрез увеличаване на наличността и достъпността на микрофинансирането за уязвимите хора, които желаят да създадат микропредприятие, както и за съществуващите микропредприятия, и чрез осигуряване на по-голям достъп до финансиране за социалните предприятия.
2. За постигането на посочените цели програмата с всички свои оси и действия се стреми да:
- а) обръща особено внимание на уязвимите групи, като например младите хора;
- б) насърчава равенството между жените и мъжете, включително чрез интегриране на принципа на равенство между половете и когато е уместно, чрез вземане предвид на тази проблематика при изготвянето на бюджети;
- в) се бори срещу дискриминацията, основана на пол, раса или етническа принадлежност, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация;
- г) при определянето и изпълняването на политиките и дейностите на Съюза насърчава високо равнище на качествена и устойчива заетост, гарантира адекватна и достойна социална закрила, бори се срещу дългосрочната безработица, бедността и социалното изключване.

Член 5

Бюджет

1. Финансовият пакет за изпълнението на програмата за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г. възлиза на 919 469 000 EUR по текущи цени.

2. За осите, предвидени в член 3, параграф 1, се отпускат следните индикативни проценти:

- а) 61 % за ос „Прогрес“;

- б) 18 % за ос „EURES“;
- в) 21 % за ос „Микрофинансиране и социално предприемачество“.

3. Комисията може да използва до 2 % от финансовия пакет, посочен в параграф 1, за финансиране на оперативни разходи за подкрепа на изпълнението на програмата.

4. Комисията може да използва финансовия пакет, посочен в параграф 1, за финансиране на техническа и/или административна помощ, по-специално свързана с одитиране, възлагане на преводи на външни изпълнители, заседания на експерти и информационни и комуникационни дейности, които са от взаимна полза за Комисията и бенефициерите.

5. Европейският парламент и Съветът дават разрешение за отпускането на годишните бюджетни кредити при спазване на ограниченията в многогодишната финансова рамка.

Член 6

Съвместно действие

Действията, допустими за финансиране по програмата, могат да бъдат изпълнявани съвместно с други инструменти на Съюза, при условие че тези действия отговарят на целите както на програмата, така и на съответните други инструменти.

Член 7

Съгласуваност и взаимно допълване

1. Комисията, като си сътрудничи с държавите-членки, гарантира, че извършваните в рамките на програмата дейности са съгласувани и с други действия на Съюза и ги допълват, като например европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), както се посочва в Общата стратегическа рамка, предвидена в Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от ...⁽¹⁾, и по-специално по ЕСФ.

2. Програмата допълва други програми на Съюза, без да се засягат специфичните процедури на тези програми. Едни и същи допустими разходи не могат да имат за резултат двойно финансиране, а се установява тясно положително взаимодействие между програмата, други програми на Съюза и ЕСИФ, по-специално ЕСФ.

3. Подкрепяните от програмата действия са в съответствие със законодателството на Съюза и с националните законодателства, в това число правилата за държавна помощ и основните конвенции на МОТ.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство, обхванати от общата стратегическа рамка, и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд (Виж страница 320 от настоящия брой на Официален вестник).

4. Съгласуваността и взаимното допълване са гарантирани и чрез тясното включване на местните и регионалните органи.

Член 8

Сътрудничество с компетентни структури

Комисията установява необходимите връзки с Комитета по заетостта, Комитета за социална закрила, Консултативния комитет за здравословни и безопасни условия на труд, групата на генералните директори за колективни трудови правоотношения и Консултативния комитет за свободното движение на работници с цел да гарантира, че те са информирани редовно и по подходящ начин за напредъка при изпълнението на програмата. Комисията информира също така други комитети, които се занимават с политики, инструменти и действия от значение за програмата.

Член 9

Разпространяване на резултатите и комуникация

1. Комисията информира заинтересованите страни в Съюза, включително социалните партньори и организациите на гражданското общество, за резултатите от изпълнението на програмата и ги кани за размяна на мнения по тези теми.

2. Резултатите от действията, извършени по програмата, се съобщават и разпространяват редовно и по подходящ начин на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, както и на социалните партньори и на обществеността с цел максимално увеличаване на тяхното въздействие, на устойчивостта и добавената стойност на Съюза.

3. Комуникационните дейности също допринасят за институционалната комуникация на политическите приоритети на Съюза, доколкото те се отнасят до общите цели на настоящия регламент и предоставят информация за тези приоритети на обществеността.

Член 10

Финансови разпоредби

1. Комисията управлява програмата в съответствие с Финансовия регламент.

2. В споразумението за отпускане на безвъзмездни средства се посочва коя част от финансовото участие на Съюза ще се основава на възстановяване на реалните допустими разходи и коя част ще се основава на единни ставки, единични разходи или еднократни суми.

Член 11

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. Комисията взема подходящи превантивни мерки, за да гарантира, че при изпълнението на финансирани по настоящата програма действия финансовите интереси на Съюза са защитени от измами, корупция и всякакви други незаконосъобразни дейности чрез извършване на ефективни проверки и — в случай че бъдат констатирани нередности, ресурсите се възстановяват, предимно посредством приспадане, на погрешно

изплатените суми, но когато е целесъобразно, чрез ефективни, съразмерни и възпиращи санкции в съответствие с член 325 ДФЕС, Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета⁽¹⁾ и Финансовия регламент.

2. Комисията или нейни представители и Сметната палата имат правомощия за извършване на одити, проверки по документи и на място по отношение на всички бенефициери на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители, които са получили средства от Съюза по силата на програмата.

3. Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва разследвания, включително проверки на място и контрол, в съответствие с разпоредбите и процедурите, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾ и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96⁽³⁾, с цел да се установи дали е била извършена измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза, във връзка със споразумение за отпускане на безвъзмездни средства или решение за отпускане на безвъзмездни средства, или договор, финансирани по програмата.

4. Без да се засягат параграфи 1, 2 и 3, договорите, споразуменията и решенията за отпускане на безвъзмездни средства, произтичащи от прилагането на настоящата програма, съдържат разпоредби, с които Комисията, Сметната палата и OLAF изрично се оправомощават да провеждат одитите и разследванията, предвидени в посочените параграфи, в съответствие със съответните техни компетенции.

Член 12

Мониторинг

С оглед редовното наблюдение на програмата и извършването на всякакви корекции, необходими за нейните приоритети в политиката или във финансирането, Комисията изготвя първоначален количествен и качествен доклад за наблюдение, обхващащ първата година, последван от три доклада, обхващащи период от две последователни години и изпраща тези доклади на Европейския парламент и Съвета. За сведения докладите се предават също така на Европейския икономически и социален комитет и на Комитета на регионите. Докладите обхващат резултатите от програмата и степента, в която принципите на равенството между жените и мъжете и интегрирането на тези принципи са били прилагани, както и начина, по който въпросите на борбата с дискриминацията, включително въпросите, свързани с достъпността, са засегнати в дейностите по програмата. Докладите се оповестяват публично с цел да се повиши прозрачността на програмата.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

⁽²⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013, стр. 1).

⁽³⁾ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1995 г., стр. 2).

Член 13

Оценка

1. До 1 юли 2017 г. се извършва междинна оценка на програмата с цел да се измери на количествена и качествена основа напредъкът към постигането на целите на програмата, да се разгледат социалната среда в Съюза и евентуални значителни промени, въведени от законодателството на Съюза, да се определи дали ресурсите на програмата са били използвани ефективно и да се оцени нейната добавена стойност за Съюза. Резултатите от тази междинната оценка се представят на Европейския парламент и на Съвета.

2. Ако оценка, посочена в параграф 1 от настоящия член, или оценка, извършена в съответствие с член 19 от Решение № 1672/2006/ЕО или член 9 от Решение № 283/2010/ЕС, разкрие, че програмата има сериозни недостатъци, Комисията по целесъобразност представя предложение на Европейския парламент и на Съвета, включително подходящи изменения към програмата, за да вземе предвид резултатите от оценката.

3. Преди да представи предложение за продължаване на програмата след 2020 г., Комисията представя на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите оценка от концептуална гледна точка на силните и слабите страни на програмата през периода 2014—2020 г.

4. До 31 декември 2022 г. Комисията извършва последваща оценка на въздействието и добавена стойност за Съюза на програмата и изпраща доклад, съдържащ оценката до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите. Докладите се оповестяват публично.

ДЯЛ II

СПЕЦИФИЧНИ РАЗПОРЕДБИ ЗА ОСИТЕ НА ПРОГРАМАТА

ГЛАВА I

Ос „Прогрес“

Член 14

Тематични раздели и финансиране

1. По ос „Прогрес“ се подкрепят дейности в един или няколко от следните тематични раздели, изброени в букви а), б) и в). За цялото времетраене на програмата индикативното разпределение на средствата, предвидено в член 5, параграф 2, буква а), между различните раздели спазва следните минимални процентни граници:

а) заетост, по-конкретно за борба с младежката безработица: 20 %;

б) социална закрила, социално приобщаване и намаляване и предотвратяване на бедността: 50 %;

в) условия на труд: 10 %.

Остатъкът се разпределя за един или повече от тематичните раздели, посочени в букви а), б) или в) или за комбинация от тях.

2. От цялата отпусната сума за ос „Прогрес“ и в рамките на различните тематични раздели 15 % до 20 % се отпуснат за насърчаване на социалното експериментирание като метод за изпитване и оценяване на иновационни решения с оглед тяхното по-широко използване.

Член 15

Специфични цели

В допълнение към общите цели, изложени в член 4, специфичните цели на ос „Прогрес“ са:

- а) развиване и разпространение на висококачествени сравнителни аналитични знания, за да се гарантира, че политиките на Съюза в областите, посочени в член 1, се основават на надеждни данни и отговарят на потребностите, предизвикателствата и условията в отделните държави-членки и в други държави, участващи в програмата;
- б) улесняване на ефективния и приобщаващ обмен на информация, взаимно обучение и диалог по политиките на Съюза в областите, посочени в член 1, на равнището на Съюза, на национално и на международно равнище с цел подпомагане на държавите-членки и на други държави, участващи в програмата, при разработването на техните политики и на държавите-членки при прилагането на законодателството на Съюза.
- в) предоставяне на финансова подкрепа, за да могат да се направят изпитвания на иновации в областта на социалната политика и на политиката по отношение на пазара на труда, и при необходимост да се повиши капацитетът на основните действащи лица за проектиране и осъществяване на експериментирание в социалната политика и да се предоставя достъп до съответните знания и експертен опит;
- г) предоставяне на финансова подкрепа за организации на Съюза и за национални организации за увеличаване на техния капацитет за развиване, насърчаване и подпомагане на прилагането на инструментите и политиките, посочени в член 1 и на относимото право на Съюза.

Член 16

Видове действия

По ос „Прогрес“ могат да се финансират следните видове действия:

1. Аналитични дейности:

- а) събиране на данни и статистика, като се вземат предвид както качествените, така и количествените критерии, както и разработване на общи методологии, класификации, микросимулации, индикатори и целеви показатели, разпределени по пол и възрастова група, когато е уместно;

- б) проучвания, изследвания, анализи и доклади, включително чрез финансирането на мрежи от експерти и натрупване на експертен опит по тематичните раздели;

- в) качествени и количествени оценявания и оценки на въздействието, извършвани както от публични, така и от частни субекти;

- г) наблюдение и оценяване на транспонирането и прилагането на правото на Съюза;

- д) подготовка и прилагане на експериментирание в сферата на социалната политика като метод за изпитване и оценяване на иновативни решения с оглед на тяхното по-широко използване;

- е) разпространение на резултатите от посочените аналитични дейности.

2. Дейности, свързани с взаимното обучение, осведомеността и разпространението:

- а) обмен и разпространение на добри практики, иновативни подходи и опит, партньорски оценки, бенчмаркинг и взаимно обучение на европейско равнище;

- б) мероприятия, конференции и семинари, организирани от председателството на Съвета;

- в) обучение на лица, практикуващи в областта на правото и на политиките;

- г) изготвяне и публикуване на наръчници, доклади и образователни материали и на мерки, свързани с информацията, комуникацията и медийното отразяване за инициативите, подкрепяни от програмата;

- д) информационни и комуникационни дейности;

- е) разработване и поддръжка на информационни системи с цел обмен и разпространение на информация за политиката и законодателството на Съюза, за пазара на труда.

3. Подкрепа по отношение на:

- а) оперативните разходи на ключовите мрежи на равнището на Съюза, чиито дейности са свързани с целите на ос „Прогрес“ и допринасят за тях;

- б) изграждане на капацитет на националните администрации и специализираните служби, отговарящи за насърчаването на географската мобилност, определени от държавите-членки, и на субекти, предоставящи микрокредитирание;

- в) организиране на работни групи от национални държавни служители, които да наблюдават прилагането на правото на Съюза;

- г) установяване на връзки и сътрудничество между специализирани структури и други съответни заинтересовани страни, национални, регионални и местни органи и служби по заетостта на европейско равнище;
- д) финансиране на центрове за наблюдение на европейско равнище, включително по ключови тематични раздели;
- е) обмен на персонал между националните администрации.

Член 17

Съфинансиране от Съюза

Когато дейности в рамките на оста „Прогрес“ са финансирани вследствие на покана за представяне на предложения, те могат да получат съфинансиране от Съюза, което като общо правило не надхвърля 80 % от общите допустими разходи. Евентуална финансова подкрепа, надхвърляща този таван, се предоставя единствено при надлежно обосновани извънредни обстоятелства.

Член 18

Участие

1. Участието в ос „Прогрес“ е отворено за:
 - а) държавите-членки;
 - б) държавите от ЕИП, в съответствие със споразумението за ЕИП, и държавите-членки на ЕАСТ;
 - в) държавите кандидатки и потенциалните кандидати в съответствие с общите принципи и общите условия, установени в рамковите споразумения, сключени с тях за участието им в програми на Съюза.
2. Ос „Прогрес“ е отворена за всички публични и/или частни субекти, участници и институции, и по-специално за:
 - а) националните, регионалните и местните органи;
 - б) службите по заетостта;
 - в) специализираните органи, предвидени съгласно правото на Съюза;
 - г) социалните партньори;
 - д) неправителствените организации;
 - е) висшите учебни заведения и научноизследователските институти;
 - ж) експертите по оценяването и по оценките на въздействието;
 - з) националните статистически служби;
 - и) медиите.

3. Комисията може да си сътрудничи с международни организации, и по-специално със Съвета на Европа, ОИСР, МОТ и с други структури на ООН, както и със Световната банка.

4. Комисията може да си сътрудничи с трети държави, които не участват в програмата. Представители от такива трети държави могат да участват в мероприятия от взаимен интерес (като например конференции, работни срещи и семинари), които се провеждат в държави, участващи в програмата, като разходите за участието им могат да бъдат покрити от програмата.

ГЛАВА II

Ос „EURES“

Член 19

Тематични раздели и финансиране

По оста „EURES“ се подкрепят действия в един или повече тематични раздели, изброени в букви а), б) и в). За цялото времетраене на програмата индикативното разпределение на средствата, предвидено в член 5, параграф 2, буква б), между различните раздели спазва следните минимални процентни граници:

- а) прозрачност на свободните работни места, заявленията за работа и всяка свързана с това информация за потенциалните кандидати и за работодателите: 32 %;
- б) развиване на услугите по наемането и намирането на работа на работници чрез компенсиране на предложенията и заявленията за работа на равнище на Съюза, и по-специално целеви схеми за мобилност: 30 %;
- в) трансгранични партньорства: 18 %.

Остатъкът се разпределя за един или повече от тематичните раздели, посочени в букви а), б) или в) или за комбинация от тях.

Член 20

Специфични цели

В допълнение към общите цели, изложени в член 4, специфичните цели на ос „EURES“ са:

- а) гарантиране, че се създава прозрачност на свободните работни места и заявленията за работа и на съответната информация и съвети, като например относно условията на живот и труд, съответно за потенциалните кандидати и за работодателите. Това се постига чрез обмена и разпространението на тази информация на транснационално, междурегионално и трансгранично равнище посредством използването на стандартни форми на оперативна съвместимост за свободни работни места и заявления за работа, и посредством други подходящи средства, като индивидуално консултиране и наставничество, особено за ниско квалифицираните лица;

б) подкрепа за предоставянето на услугите на EURES за наемането и намирането на работа на работници на качествена и устойчива работа чрез компенсиране на предложенията и заявленията за работа; подкрепата за предоставянето на услугите на EURES включва различни етапи на намирането на работа, от подготовката преди наемането до подпомагането след намирането на работа с оглед на успешното интегриране на кандидата на пазара на труда; такива помощни услуги могат да включват целеви схеми за мобилност за заемане на свободни работни места в определени сектори, професии, държави или групи държави или за определени групи работници, като млади хора с предразположение да бъдат мобилни, когато е установена ясна икономическа необходимост.

Член 21

Видове действия

Ос „EURES“ може да бъде използвана за финансиране на действия за насърчаване на доброволната мобилност на физически лица в Съюза на справедлива основа и за премахване на пречките пред мобилността, и по-конкретно:

- а) развиването и дейностите на трансгранични партньорства по EURES, когато това се изисква от службите, териториално отговорни за граничните райони;
- б) предоставянето на услуги за информиране, консултиране, намиране на работа и наемане за трансгранични работници;
- в) разработването на многоезичната цифрова платформа за компенсиране на предложения и заявления за работа;
- г) разработването на целеви схеми за мобилност, след покани за представяне на предложения, с цел заемане на свободни работни места там, където са установени слабости при функционирането на пазара на труда и/или за подпомагане на работници с предразположение да бъдат мобилни, когато е установена ясна икономическа необходимост;
- д) взаимно обучение между участниците в EURES и обучение на съветници по EURES, включително съветници в трансграничните партньорства по EURES;
- е) информационни и комуникационни дейности за повишаване на осведомеността за ползите от географската и професионалната мобилност като цяло, както и за дейностите и услугите, предоставяни от EURES.

Член 22

Съфинансиране от Съюза

Когато дейности в рамките на оста „EURES“ са финансирани вследствие на покана за представяне на предложения, те могат да получат съфинансиране от страна на Съюза, което като общо правило не надхвърля 95 % от общите допустими разходи. Евантуална финансова подкрепа, надхвърляща този таван, се предоставя единствено при надлежно обосновани извънредни обстоятелства.

Член 23

Наблюдение на моделите на мобилност

За да се открият и предотвратят отрицателните последици във връзка с географската мобилност в рамките на Съюза, Комисията заедно с държавите-членки, в съответствие с член 12 от Регламент (ЕС) № 492/2011, извършва редовно наблюдение на потоците и моделите на мобилност.

Член 24

Участие

1. Участието в ос „EURES“ е отворено за:

- а) държавите-членки;
- б) държавите от ЕИП в съответствие със споразумението за ЕИП и Конфедерация Швейцария в съответствие със споразумението между Европейската общност и нейните държави-членки, от една страна, и Конфедерация Швейцария, от друга страна, за свободното движение на хора ⁽¹⁾.

2. Ос „EURES“ е отворена за всички структури, участници и институции, определени от държава-членка или от Комисията, които отговарят на условията за участие в EURES, както е посочено в Решение за изпълнение 2012/733/ЕО на Комисията. Тези структури, участници и институции включват по-специално:

- а) националните, регионалните и местните органи;
- б) службите по заетостта;
- в) организации на социалните партньори и други заинтересовани лица.

ГЛАВА III

Ос „Микрофинансиране и социално предприемачество“

Член 25

Тематични раздели и финансиране

По оста „Микрофинансиране и социално предприемачество“ се подкрепят дейности в един или няколко от следните тематични раздели, изброени в букви а) и б). За цялото времетраене на програмата индикативното разпределение на средствата, предвидено в член 5, параграф 2, буква в), между различните раздели спазва следните минимални процентни граници:

- а) микрофинансиране за уязвими групи и за микропредприятия: 45 %;
- б) социално предприемачество: 45 %.

⁽¹⁾ ОВ L 114, 30.4.2002 г., стр. 6.

Остатъкът се разпределя за тематичните раздели, посочени в букви а) или б) или за комбинация от тях.

Член 26

Специфични цели

В допълнение към общите цели, изложени в член 4, специфичните цели на ос „Микрофинансиране и социално предприемачество“ са:

- а) увеличаване на достъпа до микрофинансиране и неговата наличност за:
 - i) уязвими лица, които са загубили или за които съществува риск да загубят работата си, или изпитват затруднения при навлизането или завръщането си на пазара на труда, или за които съществува риск от социално изключване или са социално изключени и са в неравностойно положение по отношение на достъпа до традиционния кредитен пазар и желаят да започнат или допълнително да развият дейност със свое собствено микропредприятие;
 - ii) микропредприятията, които се намират на фаза стартиране или развитие, особено микропредприятията, в които работят лица, посочени в подточка i);
- б) изграждане на институционалния капацитет на субектите, предоставящи микрокредитиране;
- в) подпомагане на развитието на пазара на социалните инвестиции и улесняване на достъпа до финансиране за социални предприятия чрез предоставяне на собствен капитал, частично собствен капитал, кредитни инструменти и безвъзмездни средства в размер до 500 000 EUR на социални предприятия, чийто годишен оборот не надхвърля 30 милиона евро или чийто обща годишен счетоводен баланс не надхвърля 30 милиона евро и които не са дружества за колективно инвестиране.

За да се гарантира взаимно допълване, Комисията и държавите-членки координират тясно тези действия в своите съответни области на компетентност с действията, предприети в рамките на политиката на сближаване и националните политики.

Член 27

Видове действия

Подкрепа за микрофинансирането и социалното предприемачество, включително за изграждане на институционален капацитет, по-специално чрез финансовите инструменти, предвидени в част първа, дял VIII от Финансовия регламент, и безвъзмездни средства могат да бъдат предоставени по ос „Микрофинансиране и социално предприемачество“.

Член 28

Участие

1. Участието в ос „Микрофинансиране и социално предприемачество“ е отворено за публични и частни субекти, които са създадени на национално, регионално или местно равнище в държавите, посочени в член 18, параграф 1, и които предоставят в посочените държави:

- а) микрофинансиране за физически лица и за микропредприятия; и/или
- б) финансиране за социални предприятия.

2. Комисията осигурява достъпността до оста за всички публични и частни субекти в държавите членки, без дискриминация.

3. За да достигнат до крайните бенефициери и създадат конкурентоспособни и жизнеспособни микропредприятия, публичните и частните субекти, които извършват посочените в параграф 1, буква а) дейности, си сътрудничат тясно с организации, включително организации на гражданското общество, представляващи интересите на крайните бенефициери на микрокредити, и с организации, по-специално подкрепяните от ЕСФ, и осигуряват програми за наставничество и обучение за посочените крайни бенефициери. В този смисъл се осигурява проследяване в достатъчна степен на бенефициери преди и след създаването на микропредприятието.

4. Публичните и частните субекти, които извършват дейностите по параграф 1, буква а), се придържат към високи стандарти относно управлението, ръководството и защитата на потребителите в съответствие с принципите на Европейския кодекс за добри практики при предоставянето на микрокредити и се стремят да предотвратят свързани с дължанието на физическите лица и предприятията, например в резултат от отпускането на кредити за тях с високи лихвени проценти или при условия, които е вероятно да доведат до тяхната несъстоятелност.

Член 29

Финансово участие

Освен в случай на провеждане на съвместни действия, финансовите кредити, отпуснати за ос „Микрофинансиране и социално предприемачество“, покриват пълния размер на разходите за действията, изпълнени чрез финансови инструменти, включително задължения за плащане към финансови посредници, като например загуби от гаранции, такси за управлението за субектите, които управляват участието на Съюза, и всички други допустими разходи.

Член 30

Управление

1. За да приложи инструментите и безвъзмездните средства, посочени в член 27, Комисията може да сключва споразумения със субектите, изброени в член 139, параграф 4 от Финансовия регламент, и по-специално с Европейската инвестиционна банка и Европейския инвестиционен фонд. Посочените споразумения съдържат подробни разпоредби за изпълнението на задачите, възложени на тези субекти, включително разпоредби, определящи необходимостта да се гарантира допълняемост и координация със съществуващите финансови инструменти на Съюза и с националните финансови инструменти и ресурсите да се разпределят балансирано между държавите-членки и останалите участващи държави. Финансовите инструменти по част първа, дял VIII от Финансовия регламент могат да се предоставят чрез специален инвестиционен механизъм, който може да се финансира със средства от програмата, от други инвеститори или и по двата начина.

2. Специалният инвестиционен механизъм, посочен в параграф 1, може да предоставя, *inter alia*, заеми, собствен капитал и инструменти за споделяне на риска за посредници или пряко финансиране на социални предприятия, или и двете. Собствен капитал може да бъде предоставян, *inter alia*, под формата на отворени капиталови участия, недействащи холдинги, заеми от акционери и комбинации от различни видове капиталови участия, емитирани за инвеститорите.

3. Условието — като например лихвените проценти — за микрокредити, които получават пряка или косвена подкрепа в рамките на тази ос, трябва да отразяват ползата от подкрепата и да могат да бъдат обосновани във връзка с базисните рискове и действителните разходи за финансирането, свързани с даден кредит.

4. В съответствие с член 140, параграф 6 от Финансовия регламент годишните погасителни плащания, реализирани чрез даден финансов инструмент, се зачисляват на същия финансов инструмент до 1 януари 2024 г., а приходите се записват в общия бюджет на Съюза след приспадане на разноските и таксите за управление. За финансови инструменти, вече създадени при многогодишната финансова рамка за периода 2007-2013 г., годишните погасителни вноски и приходите, реализирани чрез операции, започнали през предходния период, се зачисляват на финансовия инструмент от текущия период.

5. При изтичане на срока на действие на споразуменията, сключени със субектите, посочени в параграф 1, или след изтичане на срока на инвестиране на специализирания инвестиционен механизъм, остатъкът, дължим на Съюза, се изплаща към общия бюджет на Съюза.

6. Субектите, посочени в параграф 1 от настоящия член, и когато е уместно, управителите на фондовете сключват писмени споразумения с публичните и частните субекти, посочени в член 28. В посочените споразумения се установяват задълженията на публичните и частните субекти, предоставящи микрофинансиране, да използват ресурсите, които са налични по ос „Микрофинансиране и социално предприемачество“, в съответствие с целите, посочени в член 26, и да предоставят информация за изготвянето на годишните доклади за изпълнението, предвидени в член 31.

Член 31

Доклади за изпълнението

1. Субектите, посочени в член 30, параграф 1, и когато е уместно, управителите на фондовете изпращат на Комисията годишни доклади за изпълнението, в които посочват дейностите, които са получили подкрепа, и обхващат тяхното финансово изпълнение и разпределението и достъпа до финансиране и инвестиции по сектори, географски области и видове бенефициери. Тези доклади посочват също така приетите или отхвърлените заявления по отношение на всяка специфична цел, договорите, сключени със съответните публични и частни субекти, финансираните дейности и резултатите, включително от гледна точка на тяхното социално въздействие, създаването на работни места и устойчивостта на предоставената подкрепа. Комисията изпраща тези доклади на Европейския парламент за сведение.

2. Информацията, предоставена в посочените годишни доклади за изпълнението, се включва в двугодишните доклади за наблюдение, предвидени в член 12. Посочените годишни

доклади за наблюдение включват годишните доклади, предвидени в член 8, параграф 2 от Решение № 283/2010/ЕС, както и подробна информация относно комуникационните дейности и информация относно взаимното допълване с други инструменти на Съюза, по-специално ЕСФ.

ДЯЛ III

РАБОТНИ ПРОГРАМИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 32

Работни програми

Комисията приема актове за изпълнение, предвиждащи работни програми, обхващащи трите оси. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 36, параграф 3.

Работните програми, когато е уместно, се отнасят за период от трите следващи години и съдържат описание на действията, които се предвижда да се финансират, процедурите за избор на действията, които да бъдат подкрепени от Съюза, географския обхват, целевата публика и индикативен график за изпълнение. Работните програми включват и ориентировъчната сума, отпусната за всяка специфична цел и отразяват преразпределението на средства в съответствие с член 33. Работните програми укрепват съгласуваността на програмата чрез посочване на връзките между трите оси.

Член 33

Преразпределение на средства между осите и за отделните тематични раздели в рамките на осите

На Комисията се предоставя правомощията да приема делегирани актове в съответствие с член 34 относно преразпределението на средства между осите и за отделните тематични раздели в рамките на всяка ос, които биха превишили индикативната сума, определена във всеки един случай, с над 5 % до 10 %, когато промените в социално-икономическия контекст или констатациите от междинната оценка съгласно член 13, параграф 1 изискват това. Преразпределението на средствата по тематични раздели в рамките на всяка ос се отразява в работните програми по член 32.

Член 34

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегираните актове, посочени в член 33, се предоставя на Комисията за срок от седем години, считано от 1 януари 2014 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 33, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 33 влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета, или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 35

Допълнителни мерки за изпълнение

Мерките, необходими за изпълнение на програмата, като критериите за оценка на програмата, включително мерките, свързани с разходната ефективност и условията за разпространение и предаване на резултатите, се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 36, параграф 2.

Член 36

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 37

Преходни мерки

Действията, посочени в членове 4, 5 и 6 от Решение № 1672/2006/ЕО, които са започнали преди 1 януари 2014 г., остават предмет на уреждане от посоченото решение.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 11 декември 2013 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
V. LEŠKEVIČIUS

По отношение на тези действия Комисията се подпомага от комитета, посочен в член 36 от настоящия регламент.

Член 38

Оценка

1. Крайната оценка, предвидена в член 13, параграф 4 от настоящия регламент, включва крайната оценка, предвидена в член 9 от Решение № 283/2010/ЕС.

2. Комисията извършва специфична крайна оценка на ос „Микрофинансиране и социално предприемачество“ не по-късно от една година след изтичането на срока на действие на споразуменията със субектите

Член 39

Изменения на Решение № 283/2010/ЕС

Решение № 283/2010/ЕС се изменя, както следва:

1) В член 5 параграф 4 се заменя със следното:

„4. При изтичане на срока на действие на механизма статъкът, дължим на Съюза, се предоставя за микрофинансиране и подкрепа за социални предприятия в съответствие с Регламент (ЕС) № 1296/2013 на Европейския парламент и на Съвета 11 декември 2013 г. относно програма на Европейския съюз за заетост и социални иновации („ЗИСИ“) (*).

(*) ОВ L 347, 20.12.2013, стр. 238“;

2) В член 8 параграфи 3 и 4 се заличават.

Член 40

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.